

HUMANISTISKA FAKULTETENS
VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Korta fakta 2019



UMEÅ UNIVERSITET
HUMANISTISK FAKULTET

Innehåll

Förord	5
Prefekter och föreståndare 2019	6
Fakultetsnämnd och dekanens beslutsmöte	8
Anställningskommittéerna, budgetkommittén och kommittén för lika villkor	8
Forskningsstrategiska kommittén och utbildningsstrategiska kommittén	9
Jenny Eklöf - excellent lärare	10
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	12
Mikael Lundmark - meriterad lärare	15
Utbildningsprogram och ämnen	16
Journaliststudenter reste till Zambia för grävande journalistik	18
Forskning och utbildning på forskarnivå	20
Disputationer vid fakulteten	23
Utnämningar och utmärkelser	24
Personal och kompetensförsörjning	26
Arbetsmiljö	29
Fakultetens organisation	30

Åsa Karlsson Sjögren, dekan

Humanistiska fakulteten 2019

2019 utbildade fakulteten studenter inom en rad olika yrken: lärare, journalister, fria konstnärer, kulturentreprenörer, arkeologer - listan kan göras lång av alla de möjligheter våra programutbildningar ger. Vidare gavs en mängd fristående kurser som ingår i eller kompletterar program, ger möjlighet för yrkesverksamma att vidareutbilda sig, eller ger studerande möjlighet att kombinera egna kurser fram till en examen och framtida yrkesliv. Arbetet med att förbättra kvalitén pågår ständigt och 2019 utgjorde inget undantag. Fakultetens och Umeå studentkårs pedagogiska pristagare till två av fakulte-

Vidare ökade de externa bidragen. Beviljade externa projekt rör forskning inom en rad skilda områden, inom exempelvis tankeförmåga, pedagogikens historia, ensamboende, samisk hälsa, och lokalsamhällens mobilisering. Även som medsökande bidrar flera av fakultetens forskare inom viktiga områden såsom artificiell intelligens, infrastrukturer och databaser, samt inom ett brett spektrum av didaktisk forskning, varibland forskarskolan i tillämpad utbildningshistoria särskilt kan uppmärksammas. Humaniora i Umeå står starkt i nationell och internationell konkurrens om forskningsmedel. Lotta Vik-



*Humaniora i Umeå står starkt i nationell och internationell konkurrens om forskningsmedel.
Lotta Vikström utsågs som en av få humanister till Wallenberg Scholar 2019*

tens lärare Jenny Eklöf och Erik Lindenius visar den spetskompetens som finns vid fakulteten när det gäller undervisning med digitala metoder. Bland kursutveckling kan en ny institutionsövergripande kurs för internationella studenter nämnas, liksom nya kurser inom artificiell intelligens. Kvalitetsutvecklingen gäller också avancerad nivå, där nya program sjösattes. Under året fanns 89 aktiva doktorander vid fakulteten och 13 disputationer genomfördes. Forskarskolan genomförde kurser samt ett antal arrangemang i syfte att stärka doktoranderna i forskarrollen och ge kompetenser inom etik och akademiskt skrivande.

Under 2019 ökade glädjande antalet medarbetare vid fakulteten och det fanns ekonomiskt utrymme för större satsningar på juniora forskare genom ett antal postdoktoranställningar.

ström utsågs som en av få humanister till Wallenberg Scholar 2019 och bidrar genom sitt pågående ERC-projekt till viktig kunskapsutveckling inom området funktionsnedsättningar och människors delaktighet i samhället, historiskt och i nutid.

Forskningsprojekten är knutna till starka miljöer och grupper och till fakultetens särskilda satsningar på infrastruktur. Arbetet med att finna former för att utveckla forskning inom det konstnärliga fältet vid Umeå universitet pågick under hela 2019 och utmynnade i ett rektorsbeslut om att inrätta ett centrum - UmArts. I centrumet ingår tre av fakultetens enheter: Konsthögskolan, Institutionen för estetiska ämnen och Bildmuseet.

Åsa Karlsson Sjögren, dekan

Prefekter och föreståndare 2019



Anna Widén
Institutionen för
estetiska ämnen



Katarina Pierre
Bildmuseet



Daniel Andersson
Institutionen för
språkstudier



Katrin Holmqvist-Sten
Konsthögskolan



Jonas Nilsson
Institutionen för
idé- och samhällsstudier



Krister Stoor
Vårdduo - Centrum för
samisk forskning



Karin Ljuslinder
Institutionen för kultur-
och medievvetenskaper



Stefan Gelfgren
Humlab



Fakultetsledningen och kansliet

Under året leddes fakulteten av Åsa Karlsson Sjögren (dekan), Torkel Molin (prodekan) och Per Axelsson (vicedekan). Under året (fr.o.m. 1 mars) anställdes en ny kanslichef, Lena Högbäck, som också ingick i fakultetsledningen.

Vid Kansliet för humaniora fick under 2019 universitetslektor Elena Lindholm uppdraget som forskningssamordnare och HR-administratör Roxana Wikström fick anställning under ytterligare ett år.

Humanistiska fakultetsnämnden

Humanistiska fakultetsnämnden har under 2019 sammanträtt nio gånger. Ordinarie ledamöter var Berit Åström, Jesper Enbom, Erland Mårald, Anders Steinvall, Stina Wikberg och Iréne Gustafson (extern ledamot) samt doktorandrepresentanten Cecilia Hortlund och studentrepresentanterna Emilia Barsk och Emelie Halltoft, under vårterminen, och från höstterminen Ali Al-Soufi samt Ellen Grönlund. Årets samlade dagordning har 128 ärenden.

Fakultetsnämnd och dekanens beslutsmöte

Verksamhetsplanering och uppföljning har ägnats mest tid där budget, verksamhetsplan, verksamhetsberättelse, bokslut, revidering av arbetsordning och delegationsordning samt uppföljning av studieplaner (allmänna och individuella) har varit viktiga punkter. Fakultetsnämnden har utöver detta bland annat beslutat om principer för samt utlysning av pu-

bliceringsbaserad resurs, utlysning av doktorandutrymmen samt användning av myndighetskapital.

Dekanens beslutsmöte äger rum varje måndag klockan 13:00, vilket under året resulterat i 40 möten där totalt 467 beslut har fattats.

Anställningskommittéerna, budgetkommittén och kommittén för lika villkor

Anställningskommittén för läraranställningar på vetenskaplig grund

Anställningskommittén för läraranställningar på vetenskaplig grund leds av Annelie Bränström-Öhman och ledamöter är Lars Samuelsson, Daniel Lindmark, Maria Lindgren Leavenworth, Katarzyna Wolanik Boström, Torkel Molin samt en representant för de forskarstuderande. Katarina Gregersdotter är förste suppleant och Jonas Carlqvist är andre suppleant. Dekan Åsa Karlsson Sjögren är adjungerad i anställningskommittén. Under 2019 har kommittén haft elva möten.

Kommittén har under året behandlat elva anställningsprofiler, sju anställningar av universitetslektorer, fyra docentärenden, två professorsärenden (anställning), fyra professorsärenden (befordran) samt ett ärende gällande befordran från universitetsadjunkt till universitetslektor.

Under 2019 har ett flertal diskussioner förts i anställningskommittén och dessa har bland annat handlat om anvisningar till sakkunniga, information om Humanistiska fakultetens nya handläggningsordning gällande befordran till professor,

inom vilka ämnesområden docentantagning ska vara möjlig samt bedömning av docentkompetens.

Anställningskommittén för läraranställningar på konstnärlig grund

Anställningskommittén för läraranställningar på konstnärlig grund är en kommitté som drivs gemensamt av humanistisk och teknisk naturvetenskaplig fakultet. Kommittén leds av dekan Mikael Elofsson och dekan Åsa Karlsson Sjögren. Ordförande är dekan vid den fakultet som inte har ett ärende som ska behandlas. Övriga ledamöter (suppleanter inom parantes) är Ana Betancour (Carl-Johan Vesterlund), Christoph Draeger (Gerd Aurell), Johan Redström (Monica Lindh-Karlsson) och Hans Örtegren (Lotta Lundstedt) samt en studeranderepresentant från vardera fakultet. Kommittén

**STUDERANDEREPRÉSENTANTER
ÅTERFINNS I ALLA BEREDANDE
OCH BESLUTANDE ORGAN.**

har under året behandlat utlysning av en professor samt en ansökan om befordran till universitetslektor på konstnärlig grund, båda ärendena från Humanistiska fakulteten.

Budgetkommittén

Budgetkommittén leds av Per Ambrosiani och ledamöter är Åsa Karlsson Sjögren, Torkel Molin, Anna Lindwall (t.o.m. 16 maj 2019), Åsa Jeansson (fr.o.m. 16 maj 2019), Ingela Westerland, Johan Jarlbrink samt Thomas Girmalm. Därutöver ingår en doktorandrepresentant och en studeranderepresentant. Kommittén hade nio möten under året. Förutom budget, prognoser och bokslut för institutioner och fakultet har kommittén haft stort fokus på handlingsplaner för förbrukning av anslag och myndighetskapital, och behandlat styr- och resursutredningen och intern styrning och kontroll. Kommittén kallade fyra institutioner till samtal om över- eller underskott.

Kommittén för lika villkor

Humanistiska fakultetens kommitté för lika villkor har sammanträtt vid sex tillfällen under året, därutöver har kommittén arrangerat aktiviteter för studenter och anställda. Kommittén leds av universitetslektor AnnCristin Winroth,

tillika företrädare för institutionen för kultur- och medievetenskaper. Kommittén består av en eller två företrädare för varje institution/enhet samt för kårsektionerna Humdok och Humsek. Under året har en ny handläggare för fakultetens lika villkorsarbete utsetts. Ett av målen för kommitténs arbete under året har varit att öka kännedomen om universitetets lika villkorsarbete i stort och framför allt synliggöra fakultetens och institutionernas arbete och aktiviteter.

Forskningsstrategiska kommittén och utbildningsstrategiska kommittén

Humanistiska fakultetens forskningsstrategiska kommitté leds av vicedekan Per Axelsson och ledamöterna består av fakultetens dekaner, institutionernas biträdande prefekter, föreståndare för Humlab samt en representant vardera för kårsektionerna Humsek och Humdok. Biträdande föreståndare för Vårdduo är adjungerad i kommittén. Kommittén hade nio möten samt ett tvådagars internat under 2019. Under året har satsningarna på AI-forskning, både nationellt och lokalt, varit ett återkommande tema för diskussion. Kommittén har även arbetat med att utarbeta former för den kollegiala granskning av forskarutbildningsämnen som ingår i Umeå universitets kvalitetssystem för utbildning från 2018.

Utbildningsstrategiska kommittén leds av prodekan Torkel Molin och består av institutionernas studierektorer, en

studieadministratör, en pedagogisk meriterad lärare och två studerande-representanter. Kommittén har hållit nio möten och ett lunch-till-lunchinternat. Under året har exempelvis det nya kvalitetssystemet implementerats, verksamhetsplan för kommande tre år tagits fram och frågor om breddat deltagande och reell kompetens, hållbar utveckling och internationalisering diskuterats. Dessutom har en ny programutbildning på avancerad nivå presenterats: Masterprogram i litteraturvetenskap.

Jenny Eklöf – excellent lärare

— Therése Ekström —

Vad betyder utnämningen för dig?

Ja, den ser jag som ett intyg på att jag har gjort något bra i min lärargärning, och att andra har sett och uppskattat det. Alla människor tror jag mår bra av att få bekräftelse, och att bli utnämnd till excellent lärare handlar om att just det pedagogiska ledarskapet och utvecklingsarbetet lyfts fram lite extra.

Hur skulle du beskriva ditt sätt att lära ut?

Det är svårt att beskriva i en eller två meningar, men jag skulle nog säga att jag överlag försöker arbeta mycket med struktur och tydlighet (mitt eget ord för detta är ”tjafsreducering”), men också att lägga vikt vid sociala och känslomässiga aspekter av lärandet. Det sistnämnda är särskilt viktigt vid nätbaserad undervisning där vi som lärare inte träffar våra studenter i fysiska klassrum.

Hur gör du det mer konkret?

Ja, till exempel kan studenter bli oroliga inför vissa examinationsinslag, såsom muntliga presentationer eller videospelningar, vilket påverkar deras motivation och prestation negativt. Om man som lärare kan ta tag i dessa frågor och skapa lärandesituationer som präglas av trygghet och acceptens, är mycket vunnet. Det är då viktigt att alltid kunna motivera varför vissa uppgifter är utformade på ett visst sätt, men också att signalera att det är okej att misslyckas. Vi är ju ändå där allihopa för att lära oss.

Har du några särskilda pedagogiska knep?

Nej, jag tror inte jag har något direkt knep, men jag tycker själv att det är meningsfullt att använda mig mycket av bilder i min undervisning, antingen för att illustrera eller för att förtydliga någonting.

Hur har ditt sätt att undervisa utvecklats genom åren?

Jag är mindre perfektionistisk och har idag lättare att acceptera att varken jag eller mina studenter kan bli nöjda med allt på en kurs. Vi är alla olika, och många gånger sätter resurserna gränser för vad du kan göra som lärare. Det som inte ändrats särskilt mycket är mitt intresse av utveckling, både kursutveckling och professionell utveckling.

Har du något tips till någon som precis har börjat undervisa?

Mitt tips är att inte tro att alla andra mer etablerade lärare är så mycket säkrare, bättre och mer lämpade att undervisa. Att vara ny och oerfaren betyder ofta att man ställer intressanta frågor till sig själv om vad, hur och varför man undervisar, och dessa frågor är viktiga att hålla levande inom sig om man vill kunna undervisa väl.



Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Grundnivå

Implementeringen av kvalitetssystemet har varit en viktig aktivitet under året, med framtagande av handläggningsordningar och mallar kompletterat med information och dialoger på institutionerna. Fakulteten har i kvalitetsförstärkande syfte utlyst medel för pedagogisk kompetensutveckling, excursioner, samt för utbildningssamarbeten inom fakulteten. Ansökningarna till den sistnämnda utlysningen visade hur viktiga resurser Bildmuseet och Humlab är för fakultetens utbildningar, då någon av de båda enheterna utgjorde en part i alla ansökningar. Lärarstaben vid institutionerna har förstärkts och visst mått av stabilitet tycks ha uppnåtts i slutet av året. Andelen disputerade lärare har legat på ungefär samma nivå de senaste tre åren, cirka 77 - 78 procent. Antalet ansökningar om pedagogisk meritering var något lägre 2019 än föregående år, men fakulteten fick en ny excellent lärare och sju meriterade lärare. Antalet meriterade och excellenta lärare har ökat väsentligt under den senaste treårsperioden och trenden ser inte ut att avmattas.

Avancerad nivå

Andelen studenter som läser på avancerad nivå har under de senaste tre åren hållit sig stabilt kring tio procent av fakultetens totala HST. Utveckling av så kallade profilkurser, kurser på avancerad nivå med någon form av forskningsanknytning som vanligtvis kan läsas av alla fakultetens studenter, fortsätter. Under hösten startade ett nytt program på magisternivå i medie- och kommunikationsvetenskap och ett masterprogram i litteraturvetenskap inrättades i slutet av året. Ytterligare förstärkning av kurser som leder till examen och som i vissa fall läses som del av program har varit i fokus för institutionerna under året. Detta delvis som en följd av årets externa kollegiala granskning som rörde fakultetens program på avancerad nivå.

Internationalisering

Under året har fakulteten initierat och finansierat utvecklingen av en institutionsgemensam kurs omfattande 30 hp och 100 procent studietakt som ska kunna ligga till grund för fakultetsgemensamma avtal. Det har saknats i fakultetens utbud i dialoger med andra lärosäten inför avtalsskrivande. Kursen kommer att ges första gången HT 2020. Fakulteten har även återupptagit kontakten med nätverket Universitet och Svenska institut (USI), ett samarbete mellan några humanistiska och samhällsvetenskapliga fakulteter och de svenska medelhavsinstitutionerna. Det möjliggör att fakultetens studenter åter kommer att kunna delta i kurser på avancerad nivå som arrangeras av nätverket, samt att fakultetens lärare kan vara medskapande i kurser förlagda till något av instituten.

Samverkan

De flesta kandidatprogram som ges vid fakulteten erbjuder praktikmöjligheter, har branschråd eller ger studenterna möjlighet till arbetslivskontakter genom studiebesök och gästföreläsningar. Många program har branschdagar och utvecklar examinationsuppgifter i samverkan med externa parter. Fakulteten utlyste medel till projekt för samverkan i utbildning med externa parter, där samarbeten med Galleri syster i Luleå, Galleri verkligheten i Umeå, organisationen Hela människan, nätverket Ideell arena, företaget Pondus, Röda korset, Sävar skola, företaget Srey och Västerbottens länsmuseum beviljades medel.

Hållbar utveckling

Under året har en tidigare kartläggning av hur fakultetens utbildningar skrivit fram aspekter på hållbar utveckling i utbildning varit underlag för diskussion. Syftet har varit att

hitta underlag för aktiviteter i kvalitetsarbete och kommande verksamhetsplan.

Kvalitetsarbete för utbildning

Löpande under året har implementeringen av det reviderade kvalitetssystemet för Umeå universitet varit en central del av fakultetens arbete rörande utbildning. Det har resulterat i nya rutiner och framtagning av ett antal mallar som stöd till de aktiviteter som finns i systemet. Fakulteten har exempelvis gjort mallar till kursutvärdering och en översyn av återkopplingen av Nybörjarenkäten och Studiebarometern för att kunna få fler svarande och ett bättre underlag. I dialog med Umeå studentkår och HumSek om Studentkårsskrivelsen 2019 har beslutats att fakulteten ska fokusera på tre områden: föräldrapolicy, bemötandefrågor och psykisk ohälsa.

Nytt för 2019 var att fakulteten fick in verksamhetsberättelser och verksamhetsplan för både utbildningsprogram och från huvudområden med fristående kurser som leder till examen på kandidatnivå eller på avancerad nivå. Syftet med detta var att låta även de fristående kurser som utgör en stor del av fakultetens utbud få åtnjuta de kvalitetsdrivande fördelarna som finns i kvalitetssystemet.

Fyra program på avancerad nivå genomgick extern kollegial granskning 2019: Masterprogram i fri konst, Masterprogram i miljöarkeologi, Masterprogram i kultur- och medievetenskap och Skandinavistikprogrammet. De tre förstnämnda fick huvudsakligen goda omdömen, men också synpunkter som lett fram till en rad revideringar. Det mesta rör förtydliganden av information till studenter och andra intressenter om innehåll, kursstruktur och progression. Skandinavistikprogrammet hade redan planerat för en mer grundlig revidering och granskningen har bidragit med värdefulla synpunkter på möjlig utveckling.

Utveckling av utbildning av relevans för kulturskolan

Umeå universitet har deltagit i satsningen Kulturskoleklivet under 2019. Institutionen för estetiska ämnen vid Humanistiska fakulteten har fortsatt arbetet med framtagande av nya utbildningar för pedagoger i kulturskolan i samarbete med Lärarhögskolan. Aktiviteterna har omfattat verksamhetsutveckling, realisering av utbildning, samverkan och forskning.

Ett mål har varit att ge ett varierat, flexibelt distanskursutbud med start 2019. Sikte på 20 helårsstudenter år 2020. Utbildningarna omfattar kompetenshöjande ämnesstudier, didaktik och påbyggnad av lärarutbildning och kan ge kandidatexamen i estetiska ämnen. Ämnesdidaktik med relevans för kulturskolans undervisning, digitala lärmiljöer och samverkan mellan ämnen har prioriterats. Ett annat mål är ökad samverkan mellan universitet och barn- och ungdomskultursamverkan i regionen. Ett tredje mål rör fortsatt utveckling av en vetenskaplig grund med inriktning mot kulturskolans praktik samt publicering av artiklar/rapport.

Institutionen har deltagit i nationella/internationella konferenser, möten och dialoger med lärosäten, UHR, Kulturskolecentrum, Kulturskolerådet. Lärare har deltagit i marknadsföring, samordning och kursutveckling. Institutionen har haft uppsökande verksamhet i kulturskolor i regionen. Lokaler och infrastruktur har uppgraderats med digitala lärmiljöer för att möta nya pedagogiska behov. Behörighetsprov för validering av kunskaper motsvarande 90 hp konstnärliga studier har utvecklats i samråd med antagningsenheten. Fyra pilotkurser gavs från sommartermin 2019. Efterfrågan på sommarkurser och ämnesinriktad fördjupning har varit störst. Uppsökande verksamhet ger god effekt. Strategier för rekrytering har utvecklats inför VT 2020 och planerade kurser: ämnesdidaktik, skolmusikal, dans, digitalt musikskapande, kulturslöjd och akvarell.

2 738

helårsstudenter, totalt

64%

andel kvinnor

42%

helårsstudenter program

50%

andel distans/nät

87

inresande studenter

76%

disputerade lärare



Foto: Per Melander

Mikael Lundmark – meriterad lärare

Therése Ekström

Vad betyder utnämningen för dig?

Ett erkännande för min lärargärning.

Hur skulle du beskriva ditt sätt att lära ut?

Jag eftersträvar att göra undervisningen levande och tydligt anknyta till sammanhang som studenterna förstår. Detta tar sig uttryck i att jag alltid försöker knyta mina föreläsningar till dagsaktuella händelser eller företeelser som studenterna kan relatera till. Jag försöker i möjligaste mån att integrera förmedlande undervisningsmetoder med så kallade aktivitetsmetoder och olika former av interaktiva metoder med varandra. Till exempel jobbar jag ofta med fallstudier i undervisningen som jag bygger upp under kursens gång där en ny dimension läggs till fallet i takt med att studenterna fått ta del av nya teorier som ger mer fullödig eller nyanserad bild av fallet i fråga. Fallen är som regel autentiska, hämtade från min egen eller andras forskning.

Ett annat exempel på detta är att studenterna, under de flesta av de kurser jag är ansvarig för, enskilt eller i grupp får göra deltagande observationer. I den grundkurs i religionspsykologi som jag ansvarar för går en sådan uppgift ut på att besöka valfri religiös grupps sammankomst (gudstjänst eller motsvarande) och hämta in ett observationsmaterial. Någon företeelse som de observerat skall de sedan analysera med någon av de religionspsykologiska teorier som de lärt sig under kursens gång. Valet av teori är en del i examinationen. En del teorier lämpar sig bättre för att använda som redskap för att förstå vissa typer av observationer medan andra teorier är att föredra för andra typer av observationer.

Har du några särskilda pedagogiska knep?

Jag försöker alltid hänga upp den förmedlande delen i undervisningen på olika ”minnesques”. Jag börjar ofta föreläsningarna med att spela upp ett musikstycke med anknytning till föreläsningens tema. Något som jag fått mycket uppskattning för av studenter, särskilt när jag i undervisningen återkommande kunnat exemplifiera något av det jag velat belysa med hjälp av musikstycket (musiktext eller musikens kontext). Jag använder ofta små experiment som studenterna får vara delaktiga i, är det möjligt så är det en mycket god undervisningsmetod!

Har du något tips till någon som precis har börjat undervisa?

Tips och tips, men en tanke på vägen i alla fall: jag tänker mig både kunskapsinhämtning och kunskapsförmedling som hantverk. Kunskapsinhämtningens hantverk är också något som jag som lärare är delaktig i att förmedla, dvs en del av min uppgift som lärare är att förmedla kunskap om kunskapsinhämtning. Även om jag som universitetslärare borde kunna utgå från att studenterna har åtminstone rudimentära kunskaper om kunskapsinhämtningens hantverk, så bör jag inte ta för givet att kunskaper om kunskapsinhämtning är mycket mer än just rudimentära. Därför menar jag att det är viktigt att i en lärarroll både inkorporera kunskapsförmedling om kunskapsinhämtning och naturligtvis kunskapsförmedling av ämneskunskaper. Detta kan med fördel ske parallellt. Jag menar att en god pedagog måste kunna se värdet av förmedling av kunskaper om kunskapsinhämtning till studenterna samtidigt som han/hon också ser sig själv som ett redskap för studentens kunskapsinhämtning.

Grundutbildningsprogram

Arkeologiprogrammet

Branschutbildningen för museer och kulturarv

Humanistiskt samhällsprogram - Historia

Journalistprogrammet

Kandidatprogram i filosofi och samhällsanalys

Kandidatprogrammet i fri konst

Kulturanalysprogrammet

Programmet för civilt arbete

Programmet för kulturentreprenörskap

Programmet för litteraturvetenskap och kreativt skrivande

Programmet för medie- och kommunikationsvetenskap

Programmet för strategisk kommunikation

Teologprogrammet - kandidatutbildning

Utbildningsprogram på avancerad nivå

Magisterprogrammet i medie- och kommunikationsvetenskap

Masterprogram i kultur- och medievetenskap

Masterprogram i miljöarkeologi

Masterprogram i skandinavaistik

Masterprogrammet i fri konst

Masterprogrammet i litteraturvetenskap

Ämnen

Humanistiska fakulteten bedriver forskning samt ger fristående kurser i en rad ämnen: allmän språkvetenskap, arkeologi, engelska, estetik, estetiska ämnen, etnologi, filosofi, finska, franska, fri konst, historia, idéhistoria, italienska, journalistik, konst- och bildvetenskap, kreativt skrivande,

kulturanalys, lingvistik, litteraturvetenskap, medie- och kommunikationsvetenskap, miljöarkeologi, museologi, religionsvetenskap, ryska, samiska, spanska, språkdidaktik, svenska och nordiska språk, teologi, tyska och vetenskapsteori.

Minoritetsspråk

Sverige har fem nationella minoritetsspråk: finska, jiddisch, meänkieli, romani och samiska. Umeå universitet har ett regeringsuppdrag att erbjuda utbildning i meänkieli och samiska. Humanistisk fakultet bedriver även forskning om samiska språk och samisk kultur.



Journaliststudenter reste till Zambia för grävande journalistik

Hanna Kalla

Julius Bäckman och Manne Berggren Wiklund studerar sista året på Journalistprogrammet. I höstas fick de ett stipendium av Sida som innebar att de fick spendera några veckor i november i Zambia med att undersöka och skriva om efterdyningarna av en biståndsskandal. Detta under ett moment i deras utbildning som handlar om grävande journalistik.

Det var efter att Sida besökte journalistutbildningen på Umeå universitet och presenterade möjligheten för journaliststudenterna att söka ett stipendium för att få åka någonstans och skriva om bistånd som Manne och Julius började leta en idé. De hittade nyheter om en biståndsskandal i

De fick stipendiet och skrev till lokala journalister på plats i Zambia, tog kontakt med svenska ambassaden och drog iväg.

- Att åka på eget beväg och bekosta allting själv skulle vara väldigt svårt, men nu när vi fick det här stipendiet blev det möjligt. Det var verkligen en lyx att få testa på att jobba ute i fält i ett annat land. Det blev väldigt på riktigt, säger Manne Berggren Wiklund.

- Vi fick höra av oss till flera personer där som sedan hjälpte oss och vi fick hjälp av ambassaden. Det var tur, berättar Julius Bäckman.

” Genom resan fick de träna på att skapa sig ett kontaktnät på en ny plats, i en helt främmande kontext. Detta krävde ett annat sorts researcharbete än de båda varit vana vid innan.

Zambia som det hade rapporterats om som de tyckte hade varit intressant att undersöka vidare. De sökte pengar för att få åka dit och prata med de som blivit påverkade av att biståndspengarna hamnat på villovägar.

- Vi hörde om det och att man skulle lämna in en idé, ett förslag på vad man ville göra. Det var fritt att välja land för att granska och skriva om biståndsarbete. Jag hade kollat runt lite i olika länder om det fanns något. Då såg vi att det hade varit en korruptionsskandal i Zambia för ett år sedan ungefär där svenska biståndspengar hade varit med. Det var en stor nyhet då som inte hade följts upp, berättar Manne.

Skapa sig en uppfattning i en ny kontext

Genom resan fick de träna på att skapa sig ett kontaktnät på en ny plats, i en helt främmande kontext. Detta krävde ett annat sorts researcharbete än de båda varit vana vid innan. De fick skaffa tolkar och få hjälp med att hitta människor att prata med. Förutom att intervjua människor med hjälp av tolk, att skriva om bistånd så fick de båda även erfara hur det är att fixa med byråkrati i ett nytt land när det kommer till visum, journalistlegitimationer och liknande.

- Det var en erfarenhet om något att inse att den besvärliga byråkratin som vi förstätt är i många länder, att det kan vara

besvärligt men inte omöjligt, det är människor man har att göra med och vi fick verkligen hjälp, säger Julius.

- Vi var nervösa innan över mycket men vi var oroliga mycket i onödan, stämmer Manne in.

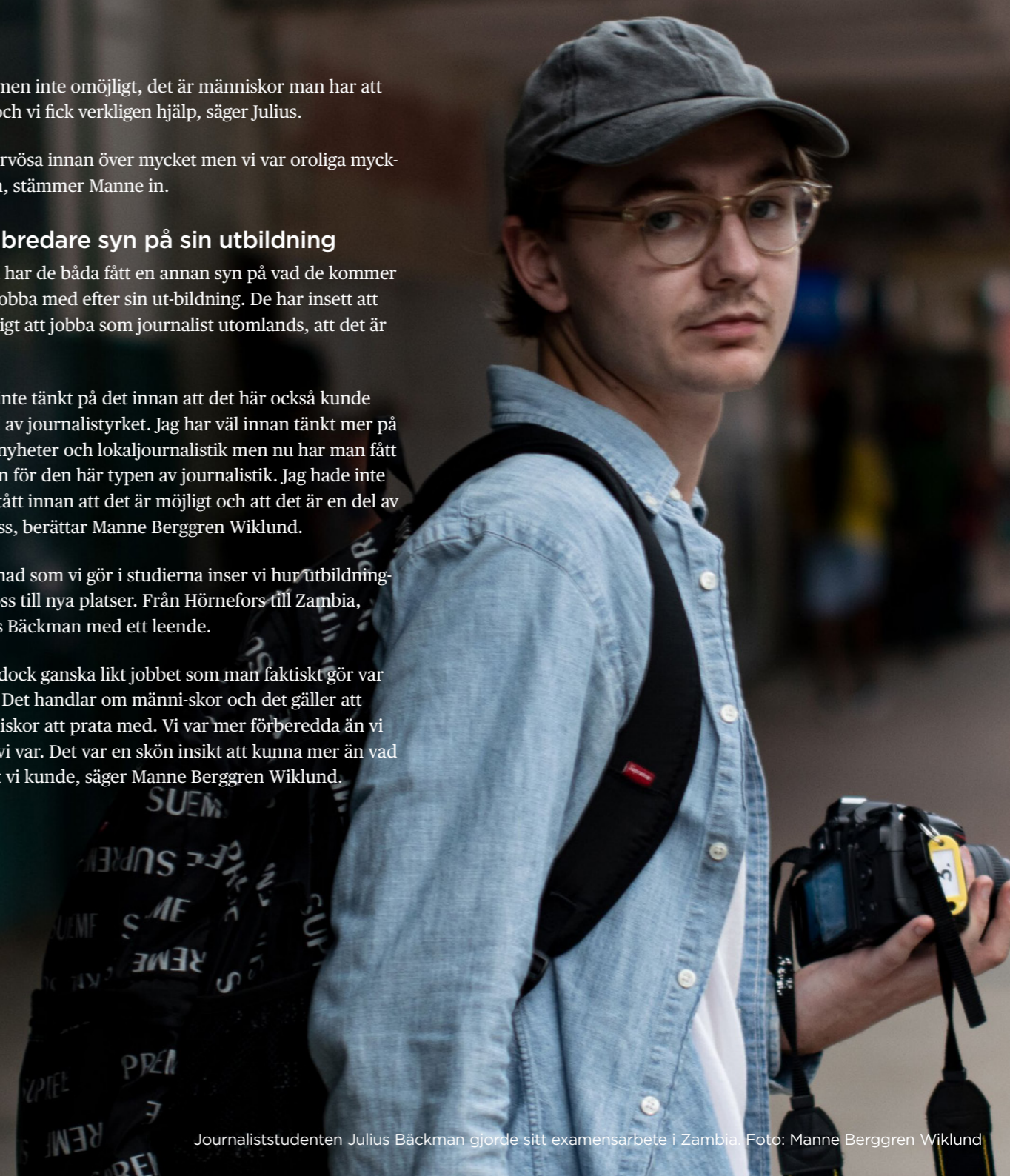
Fått en bredare syn på sin utbildning

Efter resan har de båda fått en annan syn på vad de kommer att kunna jobba med efter sin utbildning. De har insett att det är möjligt att jobba som journalist utomlands, att det är görbart.

- Jag hade inte tänkt på det innan att det här också kunde vara en del av journalistyrket. Jag har väl innan tänkt mer på nationella nyheter och lokaljournalistik men nu har man fått upp ögonen för den här typen av journalistik. Jag hade inte riktigt förstått innan att det är möjligt och att det är en del av det vi lär oss, berättar Manne Berggren Wiklund.

- Varje månad som vi gör i studierna inser vi hur utbildningen kan ta oss till nya platser. Från Hörnefors till Zambia, säger Julius Bäckman med ett leende.

- Det är ju dock ganska likt jobbet som man faktiskt gör var än man är. Det handlar om människor och det gäller att hitta människor att prata med. Vi var mer förberedda än vi trodde att vi var. Det var en skön insikt att kunna mer än vad vi visste att vi kunde, säger Manne Berggren Wiklund.



Journaliststudenten Julius Bäckman gjorde sitt examensarbete i Zambia. Foto: Manne Berggren Wiklund

Forskning och utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå

Inga nya doktorander antogs vid fakulteten under 2019, då antagning sker endast jämna år enligt en tvåårscykel. Processen inför antagning av nya doktorander under 2020 föregicks av en översyn över den rådande modellen för fördelning av doktorandtjänster där varje forskarutbildningsämne får minst ett utrymme. Humanistiska fakultetsnämnden tog beslut om att behålla den modellen och i budget avsätta medel för minst 19 hela utrymmen för doktorandanställningar för utlysning hösten 2020. 13 utrymmen fördelades mellan forskarutbildningsämnena vid fakulteten och minst sex stycken viktes för samfinansiering av doktorandanställningar i samarbete med andra enheter, samt medfinansiering av externfinansierade doktorandtjänster. Fakulteten utlyste särskilda medel för internationalisering inom forskarutbildning. Satsningen gav doktorander möjlighet till vistelser utomlands, där vistelser omfattande mer än tre veckor prioriterades.

Fakultetens forskarskola (Faculty of Arts Doctoral College) arrangerade under 2019 kurser motsvarande 8 hp av sitt totala kursutbud om 10 hp. Särskilda insatser gjordes för att underlätta för doktorander i slutskedet som inte tagit alla obligatoriska poäng inom forskarskolan, att slutföra dessa kurser. Forskarskolan arrangerade också ett flertal arrangemang för doktorander vid fakulteten, såsom doktorandluncher, föreläsningar med mingel och en etikworkshop.

Under hösten 2019 bjöds fakultetens handledare in till ett handledarseminarium om regelverket för forskarutbildning, där 25 av fakultetens handledare deltog.

Forskning

Under 2019 inledde fakultetsledningen tillsammans med fakultetens forskningsstrategiska kommitté ett systematiskt arbete med att stimulera och lyfta fram forskningen om AI (artificiell intelligens). Detta skedde dels med anledning av Wallenbergstiftelsernas satsning på detta område inom WASP-HS, dels med anledning av universitetets egen satsning. Två ledamöter från fakulteten utsågs till universitetets centrala grupp RAI, som hanterar frågor gällande forskning om AI. Fakulteten inledde även ett arbete med att stödja arbetet med forskningsinfrastrukturer och en grupp för detta bildades vid fakulteten under slutet av året.

Satsningen på utlysningar av medel för forskning till fakultetens anställda fortsatte under 2019, då tolv personer tilldelades tid för forskning i tjänsten under två år inom ramen för fakultetens publiceringsbaserade resurs, tolv tilldelades docentmedel om 20 procent forskning i tjänsten under ett år för att främja ansökningskrivande och ett femtontal forskare tilldelades sådd- och internationaliseringsmedel vid olika utlysningar under året.

Satsningen på unga forskare har fortsatt vid fakulteten under 2019 då flera postdokortjänster har tillsatts och två unga forskare har nominerats till programmet Pro Futura Scientia. Fakulteten arbetar för att stärka möjligheterna för unga forskare att skapa en karriär inom akademien. Under 2019 skapade en grupp yngre forskare inom hum-sam området ett nätverk för "early career researchers" som riktar sig till de individer som befinner sig post disputation - pre universitetslektorat. De har genomfört ett antal seminarier om för gruppen relevant problematik (ex. karriärsystem, ansökningslandskapet) och fortsätter planera med stöd från både humanistisk och samhällsvetenskaplig fakultet.

Samverkan

Humanistiska fakulteten bedriver framgångsrik samverkan genom Bildmuseets olika utställningar. Fakultetens forskare har även presenterat sin forskning i populärvetenskapliga sammanhang, bland annat vid Vetenskapsluncher på Kafé station i Umeå och vid evenemang i regi av Västerbottens museum. Flera av Humanistiska fakultetens forskare vid Vårdduo och ARCUM deltog i EU Arctic Forum som arrangerades i Aula Nordica 3-4 oktober.

Ett flertal forskningsprojekt vid Institutionen för språkstudier innebär samarbeten med olika aktörer i och utanför regionen. Särskilt gäller det den skolnära forskningen som bedrivs i samverkan med kommuner och regioner, både i Västerbotten, men också utanför, exempelvis med Region Värmland. I samverkan med Umeå kommun bedrivs även ett forskningsprojekt om språkliga landskap. Flera av fakultetens lärare och forskare deltar tillsammans med forskare från samhällsvetenskaplig fakultet i ett nytt samverkansinitiativ med Västerbottens museum. En inledande seminariedag hölls på museet den 10 december och de förslag och idéer på gemensamma projekt som framfördes följs upp av en arbetsgrupp med representanter från båda fakulteterna och museet, med syfte att hitta former och aktiviteter för fördjupat samarbete.

Vid Institutionen för idé- och samhällsstudier har forskare under året samverkat med bl.a. Sametinget och de nordliga regionerna i samband med uppstarten av en samisk folkhälsoundersökning. Konsthögskolan har initierat ett utvecklingsarbete om att initiera konstnärlig forskning i vår regionala närmiljö med konstskolan i Rovaniemi och konsthögskolan i Tromsö för att gemensamt söka externa medel. De har också inlett ett samarbete med Konstfack på forsknings- och forskarutbildningsnivå, där de ömsesidigt kommer att delta i varandras seminarier. Vid Institutionen för estetiska ämnen finns Piteåprojektet som forskare vid in-

stitutionen medverkar i. Det har öppnat upp för samverkan mellan kommun, universitet och skola.

Internationalisering

Under 2019 satsade Humanistiska fakulteten på internationalisering av forskning genom att utlysa medel för gästforskare, av vilka flera var internationellt framstående forskare inom sina respektive områden. Medel utlystes även för internationalisering av forskningsseminarier, vilket exempelvis möjliggjorde för institutionerna att bjuda in internationella gäster. Fakulteten fortsatte under 2019 sin satsning på såddmedel för ansökningskrivande där medel för att skriva ansökningar riktade till internationella finansärer gavs prioritet.

Externa medel

Intäkterna för forskning genom externa bidrag har totalt sett ökat vid fakulteten under 2019 och översteg 50 miljoner, där den största finansören var Vetenskapsrådet, följt av EU:s ramprogram för forskning. Av fakultetens forskare tilldelades sex personer bidrag som huvudsökande för projekt från Vetenskapsrådet, en från Riksbankens jubileumsfond och en från Formas.

Publiceringsstrategier

Fakulteten har under det senaste decenniet premierat framgångsrik publicering bland disputerade anställda genom den satsning som nu går under namnet Publiceringsbaserad resurs, där anställda ansöker om tid i forskning i tjänst på grundval av sina publiceringsmeriter. Totalt sett har antalet registrerade publikationer i DIVA av fakultetens anställda minskat under den senaste treårsperioden. Samtidigt har andelen internationell publicering liksom publikationer på nivå två enligt Norska listan ökat jämfört med tidigare år.

70,6

mnkr erhållna forskningsbidrag

130

publikationer

86

antal aktiva doktorander

59%

aktiva doktorander, andel kvinnor

10

antal doktorsexamina

37

antal postdoktorer

Jämställdhetsintegrering

Under 2019 fortsatte arbetet med att integrera jämställdhet vid fakulteten. Jämställdhet beaktades vid beslutsfattande liksom vid beredning av beslut, exempelvis om resursfördelning inom fakultetens publiceringsbaserade resurs, vid tillsättning av olika uppdrag, samt vid utseende av sakkunniga. I de fall där avsteg togs motiverades besluten skriftligt eller muntligt vid beslutsmöten. Jämställdhet beaktades i de processer om befordran till professor som startades vid fakulteten i dialog mellan dekan och prefekter.

Fakultetens kommittéer hade följande sammansättning:

Budgetkommittén hade nio ledamöter, varav fyra kvinnor, Anställningskommittén för läraranställningar på vetenskaplig grund hade sju ordinarie ledamöter, varav fyra kvinnor, Anställningskommittén för läraranställning på konstnärlig grund hade åtta ordinarie ledamöter, varav fyra kvinnor, Utbildningsstrategiska kommittén hade tio ledamöter, varav fem kvinnor och Forskningsstrategiska kommittén hade tio ledamöter, varav fem kvinnor. s

Fakultetens kommitté för lika villkor hade en icke jämställd sammansättning. Av kommitténs 15 ledamöter var tio kvinnor (66 procent). Ledamöter i Budgetkommittén samt Anställningskommittéer utses av fakultetsnämnden genom personliga val, medan ledamöter i övriga kommittéer tillsätts enligt funktion. Den icke jämställda sammansättningen i LIV bör kunna åtgärdas genom att prefekter uppmanas utse män till lika-villkorsombud.



Foto: UB

Disputationer vid fakulteten

Januari

Ann-Karin Kuuse – pedagogiskt arbete (2019-01-18)
”Liksom ett annat uppdrag”: Iscensättning av social rättvisa i musikundervisningens retorik och praktik.

Claudia Sciuto – arkeologi med miljöarkeologisk inriktning
Carved mountains and moving stones. Applications of Near Infrared Spectroscopy for mineral characterization in provenance studies.

Februari

Linn Eckeskog – medie- och kommunikationsvetenskap
Kommunikation i förskolan. Förskollärares och barnskötares kommunikation med föräldrar i ett digitaliserat medielandskap.

Fredrik Norén – medie- och kommunikationsvetenskap
”Framtiden tillhör informatörerna”: Samhällsinformationens formering i Sverige 1965-1975.

Mars

Sofia Pulls – litteraturvetenskap
Skrivande och blivande. Konstruktioner av skönlitterärt skrivande i handböcker och läromedel 1979-2015.

Lorentz Edberg – pedagogiskt arbete (2019-03-22)
Skolmusikalen. Om möten, makt och musik i två skolmusikalprojekt i årskurs nio.

April

Monica Egelström – pedagogiskt arbete
Samma lärare – olika praktiker? En studie av literacy och meningsskapande i grundskolans tidiga ämnesundervisning.

Maj

Synne Myrebøes – historia med utbildningsvetenskaplig inriktning
Kultiveringens politik: Martha Nussbaum, antiken och filosofins praktik.

Sol Morén – pedagogiskt arbete, bild
Relational Creativity: What can participatory art do for higher education?

September

Bram Vaassen – filosofi
Causal after all: A model of mental causation for dualists.

November

Gísli Pálsson – arkeologi
Storied lines: using historical documentation to characterize archaeological connectivity.

Maria Eriksson – medie- och kommunikationsvetenskap
Online Music Distribution and the Unpredictability of Software Logistics.

Decebmer

Mattias Dahlkvist – religionsvetenskap
The Politics of Islam, Non-violence, and Peace: The Thought of Maulana Wahiduddin Khan in Context.

Utnämningar och utmärkelser

Hedersdoktorer

Vuokko Hirvonen, professor emerita i samiska språk, med inriktning mot samisk litteraturvetenskap vid Sámi allaskuvla (Samiska högskolan), Sámi University of Applied Sciences, i Kautokeino, Norge och Åke Berggren, läkare och lokalhistoriker ifrån Piteå, har av Humanistiska fakulteten utsetts till hedersdoktorer 2019.

Excellentia och meriterade lärare

Under året har Jenny Eklöf utsetts till excellent lärare. Till meriterade lärare har utsetts: Daniela Cutas, Elena Lindholm, Mikael Lundmark, Hanna Outakoski, Helena Pettersson, AnnCristin Winroth och Göran Wretling.

Pedagogiska pristagare

Jenny Eklöf, universitetslektor och docent i idéhistoria, har erhållit Humanistiska fakultetens pedagogiska pris. Hon fick priset för att med nyfikenhet, uthållighet och smittande entusiasm ha ägnat sig åt pedagogisk utveckling och pedagogiskt förnyelsearbete, samt för att ha tagit många institutionsöverskridande initiativ kring mötesplatser och projekt rörande utbildning och högskolepedagogik.

Erik Lindenius, lektor i medie- och kommunikationsvetenskap har erhållit Umeå studentkårs pedagogiska pris. Han

erhöll priset för sitt engagemang, sin hängivenhet och innovationsbenägenhet.

Docenter

Två nya docenter har antagits 2019: Katarzyna Wolanik Boström och Niclas Lindström

Priser och utmärkelser

Ett urval av priser och utmärkelser som tillfallit medarbetare vid Humanistiska fakulteten 2019:

Christine Bylund, doktorand i etnologi har erhållit Erik Ljungbergs stipendium.

Kungliga Skytteanska samfundets pris har tilldelats Glenn Sandström, docent i historia.

Roger Jacobsson har fått Kungliga Skytteanska samfundets guldmedalj.

Katarina Pierre har fått Baltics samverkanspris med populärvetenskaplig inriktning.

Lotta Vikström utsågs, som en av två vid Umeå universitet, till Wallenberg Scholar.

Lotta Vikström – Wallenberg Scholar

Lotta Vikström var en av två vid Umeå universitet som utsågs till Wallenberg Scholar 2019. Lotta är professor i historia med social- och historiedemografisk inriktning. Inom sitt ERC Consolidator Grant-projekt (2016-21) leder hon en tvärvetenskaplig forskargrupp som undersöker vad funktionsnedsättningar innebär för människors delaktighet i samhället förr och nu. Hennes undersökningar baserar sig ofta på kyrkböcker som Demografiska Databasen (DDB) har digitaliserat.



Personal och kompetensförsörjning

Antal anställda och könsfördelning

Antalet anställda vid den Humanistiska fakulteten har ökat något under 2019, främst inom befattningskategorier - postdoktor, lektor, adjunkt och teknisk/administrativ personal, vilket är i linje med de strategiska prioriteringar som fakulteten gjort. Vid Humanistiska fakulteten fanns 392 anställda 2019 att jämföra med 372 anställda 2018. Andel kvinnliga anställda uppgick till 58 procent av all anställd personal vid fakulteten. Antalet årsarbetskrafter för 2019 var 343 jämfört med 331 för 2018.

Under 2019 gick sex anställda i pension. Av de som pensionerande sig under 2019 var två professorer (en kvinna och en man), tre lektorer (en kvinna och två män) och en adjunkt (kvinna). Av fakultetens 343 årsarbetskrafter utgjordes 16 procent av doktorander, 60 procent av lärare och forskare, varav åtta procent är professorer, och 20 procent av teknisk/administrativ personal. Resterande fyra procent utgjordes av arvodister.

Andelen disputerade lärare uppgick till 78 procent vilket är en marginell ökning jämfört med 2018. Att siffran inte är högre beror på att det vid fakulteten finns en rad ämnen där disputerad personal är svår att rekrytera. Det gäller för praktiska ämnen, men även för teoretiska ämnen där den totala populationen disputerade lärare i landet är mycket liten. Fakulteten bedriver också utbildning där professionskunskap är av största vikt, som utbildning i journalistik, konst, musik och slöjd.

Fakulteten valde att i sin kompetensförsörjningsplan och verksamhetsplan för 2019 formulera ett djärvt mål om att minst 40 procent av fakultetens professorer ska vara kvinnor vid utgången av 2019. Tyvärr uppnåddes inte målet under året utan istället blev utfallet 24 procent kvinnor, att jämföra med 32 procent under 2018. Den minskade andelen kvinnli-

ga professorer beror på pensionsavgång av en kvinna och en nyrekrytering av en manlig professor.

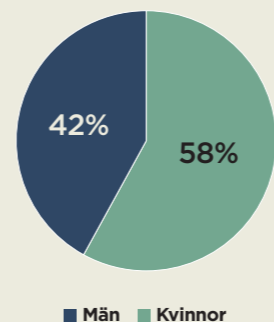
De befattningskategorier förutom professorer som 2019 hade mest sned könsfördelning var teknisk personal där 76 procent utgjordes av män och administrativ personal där 79 procent var kvinnor. Bland forskande och undervisande personal var 54 procent kvinnor och 46 procent män. Även om Umeå universitets uttalade mål är att nå en jämn könsfördelning bland professorer så strävar Humanistiska fakulteten efter en jämn könsfördelning inom samtliga befattningskategorier. Genusperspektivet beaktas kontinuerligt i den dagliga verksamheten.

Lärare, forskare och teknisk/administrativ personal (TA)

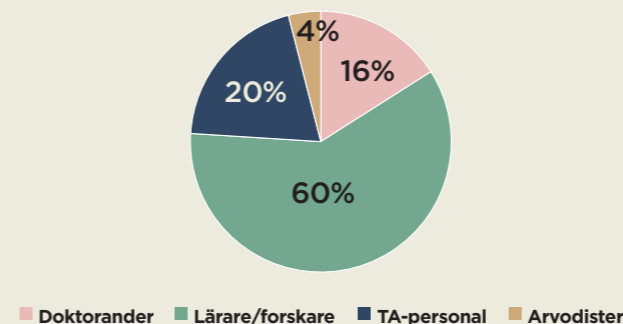
Den största delen av fakultetens personal utgjordes av lektorer. Antalet har legat ganska oförändrat mellan åren 2015-2018 med i snitt 112 anställda. Under 2019 hade fakulteten 119 anställda lektorer, 29 professorer och elva forskare. Under 2019 utlyste fakulteten två anställningar som professor, en i fri konst och en i medie- och kommunikationsvetenskap. Vidare utlyste fakulteten 27 anställningar som universitetslektor och en anställning som biträdande lektor.

Gruppen administrativ personal utgjordes under 2019 av 63 personer fördelade på 23 olika befattningar medan gruppen teknisk personal utgjordes av 21 personer fördelat på sju befattningar, vilket är en ökning i båda grupperna i jämförelse med 2018. Precis som under 2018 har fakulteten även under 2019 sett en fortsatt ökning av de administrativa arbetsuppgifterna, inte minst i arbetet med rekryteringar och personalrelaterade frågor. Detta har bland annat medfört att den upplevda stressnivån ökat markant bland denna grupp anställda.

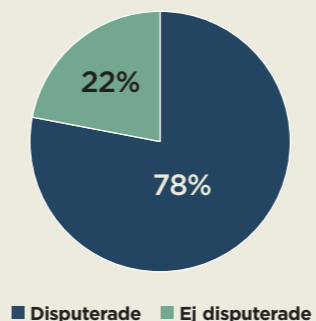
Fördelning, årsarbetskrafter



Fördelning, årsarbetskrafter



Andel disputerade lärare



Under 2019 utlyste fakulteten en tillsvidareanställning som HR-samordnare vid Kansliet för humaniora samt tillsatte en tidsbegränsad anställning som HR-administratör vid Institutionen för kultur- och medievetenskaper, detta för att trygga en rimlig arbetsbörda och en god arbetsmiljö för de anställda som arbetar med HR-relaterade frågor vid fakulteten. Ytterligare planer på att anställa HR-administratörer vid institutioner finns. Det har anställts ett ytterligare antal personer inom teknisk/administrativ personal bland annat som studiesamordnare, studievägledare, utbildnings-administratör, systemutvecklare, tekniker, museivärd m.m. Enskilda enheter har också utökat samarbetet med andra fakulteter och anlitat specialkompetens under en tidsbegränsad period.

Riktade satsningar och resursfördelning

En strategi för att attrahera och behålla kompetens är att göra riktade satsningar kopplade till anställningar. I arbetet med att utveckla och stärka forskningsmiljöerna spelar fakultetens professorer en central roll. Humanistiska fakulteten erbjuder idag en finansierad forskningsresurs för fakultetens professorer med särskilt ämnesansvar. Finansieringen garanterar minst 50 procent forskning. Vid externa utlysningar av professorer erbjuder fakulteten som regel en tidsbegränsad högre grad av finansiering.

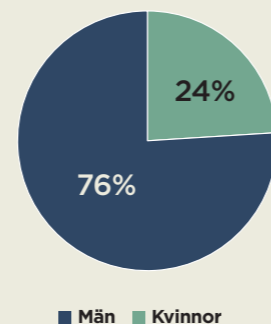
Under 2019 har fakulteten fortsatt sitt aktiva arbete med att säkerställa att möjligheten att befordras till professor kvarstår. En principiell och strategisk diskussion gällande inom vilka ämnen/områden det kan finnas behov av professorer samt på vilket sätt detta behov ska tillgodoses har förts med institutioner och enheter. Under 2019 inkom fyra anhållanden om befordran till professor för fyra kvinnliga docenter vid fakulteten. Fakulteten har många välkvalificerade kvinnliga docenter vilket kan utgöra en god grund för att ytterligare docenter kan komma att befordras till professorer. Ett arbete med att rekrytera en professor i pedagogiskt arbete har fortlöp under 2019 och resulterat i en anställning av en kvinnlig professor 2020, vilket ökar andelen kvinnliga professorer vid fakulteten.

En särskild resurs avsatt för docenter har också utlysts under 2019. Denna resurs gav de sökande 20 procent tid i anställningen för att skriva forskningsansökningar. Tolv docenter fick denna resurs. Även på institutionsnivå har medel fördelats i syfte att skapa goda förutsättningar för lektorer att söka externa medel för forskning. Under 2019 antogs två docenter vid fakulteten.

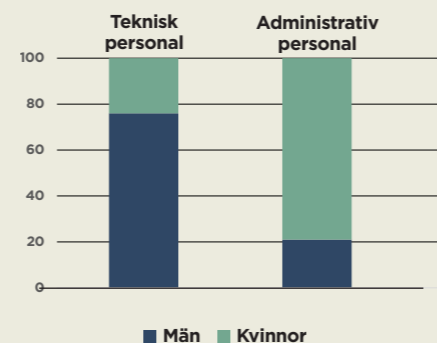
För att ytterligare stärka fakultetens forskningsmiljöer och möjliggöra nydanande forskning vidtogs under 2019 ytterligare åtgärder. Precis som under 2018, utlyste fakulteten under 2019 ett antal postdoktoranställningar i syfte att trygga den långsiktiga kompetensförsörjningen. 16 nya postdoktorer anställdes. Till detta användes myndighetskapital på institutions- och fakultetsnivå. Några institutioner använde även myndighetskapital till att finansiera utökad kompetensutvecklingstid vid tillsvidareanställningar av lektorer i syfte att göra anställningar mer attraktiva och samtidigt stärka kopplingen mellan utbildning och forskning. Vid utlysning av vikariat lades extra tid, i form av högre anställningsomfattning, in i vikariaten för att frigöra tid till bland annat pedagogisk utveckling för tillsvidareanställda lärare.

Fakultetens satsning på gästprofessorer och forskare har lett till att ett ökande antal gästforskare och gästprofessorer, både internationella och inhemska, temporärt har vistats vid fakultetens institutioner och enheter under 2019. Satsningen har varit lyckad och gett bra utfall i form av utökade samarbeten med institutioners/enheters forskare, forskarstuderande samt ökat antalet seminarier och föreläsningar. Konsthögskolan har under året arbetat med en bemanningsöversyn i syfte att genomlysna fördelningen mellan gästlärare och anställd personal.

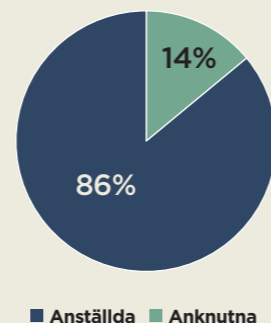
Professorer, andel kvinnor och män



TA-personal, andel kvinnor och män



Postdoktorer



Arbetsmiljö och lika villkor

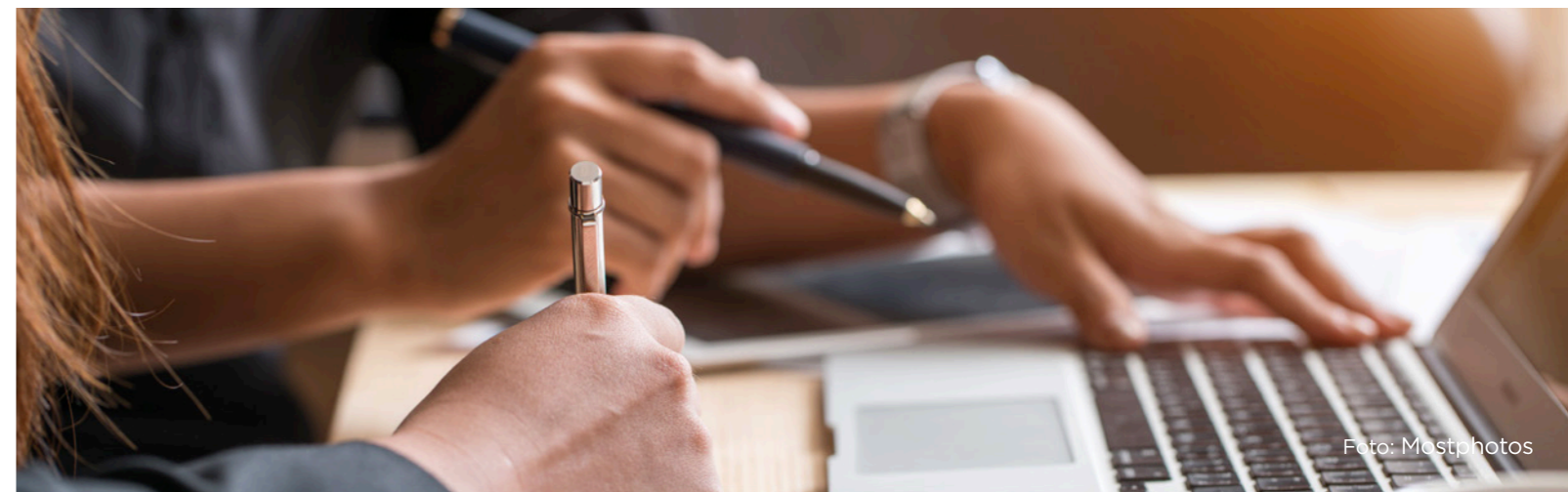
En gång per termin är mötestid avsatt inom ramen för facklig samverkansgrupp för att diskutera aktuella arbetsmiljöfrågor gällande institutioner/enheter och fakultetskansliet. Under året redogjorde prefekter/motsvarande för hur det pågående arbetet med resultaten från medarbetarundersökningen såg ut samt övriga aktuella arbetsmiljöfrågor. Sammanfattningsvis kan det konstateras att institutioner/enheter arbetar strukturerat med frågor rörande arbetsmiljö och lika villkor.

Det finns upprättade mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön och arbetstagare och arbetsmiljöombud har fått möjlighet att delta i arbetet med arbetsmiljö och lika villkor. Frågorna diskuteras på APT och personaldagar och flera institutioner/enheter avsatte medel för att åka på internat och diskutera sin verksamhet. Flera institutioner och enheter har internationella anställda vilket gör att det kräver mer tid från prefekter och andra bland annat genom att all information, både muntlig och skriftlig, även bör ges på engelska. Det är viktigt att universitetet centralt tillhandahåller mer information på engelska.

Institutioner och enheter har under året arbetat med värdegrundsfrågor och vissa har arbetat med material om härskartekniker, bland annat med material från Chalmers. Institutioner och enheter beskriver att de har ett gott samar-

bete med och stöd från Feelgood både med avseende på rehabiliteringsärenden, andra individärenden liksom gällande aktiviteter anordnade för hela personalgruppen eller delar av personalgruppen. Avseende fysisk arbetsmiljö beskriver prefekter/motsvarande att det på olika sätt har varit en del av problemet med till exempel läckande tak i Humanisthuset, imploderande fönster, störande ombyggnationer som det inte har förvarnats om samt långvarig byggnadsrelaterad ohälsa. Det pågår också på vissa håll en översyn av behovet av lokaler och underhåll samt utrustning i dessa.

När det gäller lika-villkorsfrågor var Humanistiska fakultetens mål för 2019 att öka kännedomen om lika villkorsarbetet både vid universitetet och fakulteten. Arbetet med likavillkorsfrågor vid institutioner och enheter synliggjordes på olika sätt: APT, ämnesmöten, LSG där deltagarna kunde delge synpunkter eller i form av broschyrer, workshops om härskartekniker, bildspel med information om lagstiftning, kontaktpersoner för anmälan om diskriminering och trakasserier m.m. Arbetet synliggjordes även genom att fakultetens kommitté för lika villkor arrangerade workshops och föreläsningar om härskartekniker där både studenter och medarbetare kunde delta.



Fakultetens organisation

Fakultetens ledning

Åsa Karlsson Sjögren, dekan

Torkel Molin, prodekan

Lena Högback, Kanslichef

Fakultetsnämnd

Åsa Karlsson Sjögren, ordförande

Torkel Molin, vice ordförande

Berit Åström,

Jesper Enbom,

Erland Mårald,

Anders Steinvall,

Stina Wikberg

Iréne Gustafson (extern ledamot)

Gruppsuppleant

Virginia Langum

Vilande suppleanter

Pär Sundström

Företrädare för forskarstuderande

Cecilia Hortlund

Företrädare för grundutbildningsstuderande

Vårterminen

Emilia Barsk

Emelie Halltoft

Höstterminen

Ali Al-Soufi och

Ellen Grönlund

Prefekter, föreståndare och rektorer

Anna Widén

Institutionen för estetiska ämnen

Jonas Nilsson

Institutionen för idé- och samhällsstudier

Karin Ljuslinder

Institutionen för kultur- och medievvetenskaper

Katarina Pierre

Bildmuseet

Daniel Andersson

Institutionen för språkstudier

Krister Stoor

Centrum för samisk forskning

Stefan Gelfgren

Humlab

Katrin Holmqvist-Sten

Konsthögskolan

Studierektorer

Peter Lexelius,

Institutionen för kultur- och medievvetenskaper

Kristina Persson

Institutionen för språkstudier

Elisabeth Raddock,

Institutionen för idé- och samhällsstudier

Stigbjörn Lestander,

Institutionen för estetiska ämnen

Micael Norberg,

Konsthögskolan

Humanistiska fakultetens kansli

Lena Högback

Kanslichef

Ann-Catrine Eriksson,

Utbildningsledare

Virginia Langum,

Föreståndare forskarskolan

Carina Eurenus-Lindberg,

Personalsekreterare

Christine Lövtrup,

Controller

Elena Lindholm

samordnare, forskning

Ieva Eriksson,

Personalsekreterare

Kathrine Flyborg,

Administratör, kansli

Per Melander,

Kommunikatör

Therese Ekström,

Kommunikatör

Webb humfak.umu.se

Facebook facebook.com/humaniora.umu

Twitter twitter.com/HumanioraUmu

Instagram instagram.com/humanioraumu

E-post humaniora@adm.umu.se

”Humanistiska fakultetens verksamhetsberättelse — Korta fakta 2019” är utgiven av Humanistiska fakulteten vid Umeå universitet.

Design: Therése Ekström. Omslagsfoto: Andreas Norlén. Foton: Per Melander, Andreas Norlén, Mattias Pettersson, Julius Bäckman

Manne Berggren Wiklund, Elin Berge, UB och Mosphotos.



UMEÅ UNIVERSITET
HUMANISTISK FAKULTET